

Czy nazwy ‘kwas mrówkowy’ i ‘kwas octowy’ należy traktować jako nazwy zwyczajowe?

Na pytanie czy nazwy ‘kwas mrówkowy’ i ‘kwas octowy’ należy traktować jako nazwy **zwyczajowe** czy nazwy systematyczne jest jednoznaczna i oczywista odpowiedź: **są to nazwy zwyczajowe**.

Sądzymy, że powstałe wątpliwości wynikają z tego, że **pewne nazwy zachowane (zwyczajowe) są preferowanymi nazwami IUPAC i oznaczane akronimem PIN (Preferred IUPAC Name)**. Lektura rozdziału P-12 wyjaśnia czym są preferowane nazwy IUPAC i jaki mają związek z zachowanymi nazwami. Przytoczmy najprostszy przykład: metan (PIN) – nazwa zachowana, nazwa systematyczna: karban. Sytuacja odwrotna, w której PIN jest przypisany nazwie systematycznej: aceton – nazwa zachowana, nazwa systematyczna propan-2-on (PIN). We wszystkich przypadkach to rozróżnienie jest zaznaczone. Nazwy zachowane, które nie są preferowanymi nazwami IUPAC mogą być używane w nomenklaturze ogólnej. Ponieważ pytanie dotyczyło kwasów karboksylowych możemy wskazać rozdział P-65.1.1.1 i podać bardziej szczegółowe informacje.

Nazwy zachowane (zwyczajowe) jako nazwy preferowane IUPAC:

Kwas mrówkowy (PIN), nazwa systematyczna kwas metanowy,

Kwas octowy (PIN), nazwa systematyczna kwas etanowy,

Kwas benzoowy (PIN,) nazwa systematyczna kwas benzenokarboksylowy,

Kwas szczawiowy (PIN), nazwa systematyczna kwas etanodiowy,

Kwas oksamowy (PIN), nazwa systematyczna kwas amino(okso)octowy.

Nazwy zachowane (zwyczajowe) tylko do ogólnej nomenklatury – preferowane nazwy IUPAC są systematyczne. Np.:

Kwas ftalowy, kwas benzeno-1,2-dikarboksylowy (PIN),

Kwas izoftalowy, kwas benzeno-1,3-dikarboksylowy (PIN),

Kwas tereftalowy, kwas benzeno-1,4-dikarboksylowy (PIN)

Kwas 2-fureosowy, kwas furano-2-karboksylowy (PIN).

Na zakończenie tych wyjaśnień powtórzmy: **preferowana nazwa IUPAC (PIN) nie musi być nazwą systematyczną (tworzoną według określonych reguł)**; we wskazanych przypadkach może nią być zachowana nazwa zwyczajowa.

